۲۶ کنسرت اردیبهشتی در سراسر کشور

دور جدید کنسرت‌های موسیقی با ۲۶ اجرا اردیبهشت‌ماه در تهران و سایر شهرهای کشور برگزار می‌شود. بر این اساس اول اردیبهشت، گرشا رضایی در سالن کارگر ارنا، رضا صادقی در مرکز همایش‌های برج میلاد و دو کنسرت فرزاد محمدنژاد و علی اکبرزاده در ساری برگزار می‌شود. دوم اردیبهشت، علیرضا طلیسچی در مرکز همایش‌های برج میلاد و گرشا رضایی در کوهدشت به صحنه می‌روند. سوم اردیبهشت مجید رضوی در سالن میلاد نمایشگاه بین‌المللی، علی یاسینی در بندرعباس و علیرضا طلیسچی در ابهر اجرا دارند. چهارم اردیبهشت کنسرت بهنام بانی در سالن میلاد نمایشگاه بین‌المللی برگزار می‌شود و پنجم اردیبهشت روزبه بمانی در این سالن اجرا خواهد داشت. ضمن این که حامیم در تالار اسپیناس، گرشا رضایی در کرج و علی یاسینی در مرکز همایش‌های برج میلاد اجرا خواهند داشت. ششم اردیبهشت کنسرت بابک جهانبخش در مرکز همایش‌های برج میلاد، گروه «هوران» در تالار وحدت و مهدی احمدوند در سالن میلاد نمایشگاه بین‌المللی اجرا دارند. هفتم اردیبهشت گروه «نوشه» ویژه بانوان در تالار وحدت به صحنه می‌رود و مسیح و آرش در مرکز همایش‌های برج میلاد اجرا خواهند داشت. ۹ اردیبهشت مصطفی راغب در مرکز همایش‌های برج میلاد و ۱۰ اردیبهشت حشمت رجب‌زاده در تالار وحدت و معین زندی در سالن میلاد نمایشگاه بین‌المللی اجرا دارند. ۱۱ اردیبهشت امید حاجیلی در سالن میلاد نمایشگاه بین‌المللی و مهدی احمدوند در ارومیه کنسرت دارند. ۱۲ اردیبهشت ناصر زینلی و ۱۳ اردیبهشت گروه وحید اسداللهی در تالار وحدت اجرا دارند و ۲۶ اردیبهشت کنسرت امیرعباس گلاب در تبریز برگزار می‌شود.

جام جم
موسیقی
MUSIC
۱۱
پنجشنبه ۳۰ فروردین ۱۴۰۳ شماره ۶۷۴۴

در گفت‌وگوی «جام جم» با محمد گلریز، خواننده موسیقی اصیل ایرانی تشریح شد

کنسرت‌ها در انحصار مافیای موسیقی

جای خالی قهرمانان ملی در آثار موسیقی

آزاده صالحی
گروه فرهنگ و هنر

محمد گلریز یکی از هنرمندان شناخته شده در حیطه موسیقی اصیل ایرانی است. برخی از آثار حماسی با صدای این هنرمند در این سال‌ها در مقاطع مهم تاریخی کشور از جمله روز آزادسازی خرمشهر و... همچنان در گذر زمان برای مردم خاطره‌انگیز است. با این هنرمند پیشکسوت در سال جدید دیدار و گفت‌وگویی داشته‌ایم که در ادامه می‌آید.

آثاری که در این چهار دهه خوانده‌اید تم اجتماعی داشته و این طور نبوده است که فقط به ضبط و اجرای اثری در گوشه استودیو محدود باشد، بلکه هرکدام از آثارتان به وقت بزنگاه‌های حساس تاریخی ارائه شده است. اساسا هنرمند اجتماعی بودن چه رسالتی را برای هنرمند به همراه می‌آورد؟

درست است که هنرمند در درجه اول با اثرش نزد مردم معرفی و شناخته می‌شود ولی آنچه او را ماندگار می‌سازد، اخلاق است. همان طور که بزرگان ما هم همیشه به این مؤلفه پایبند بوده‌اند. چه بسا گاه دیده می‌شود بعضی از هنرمندان در سطوح بالای هنر قرار دارند ولی از برقراری ارتباط مردمی بی‌بهره‌اند، درحالی که هنرمند باید اگر کاری از دستش برمی‌آید برای مردم انجام دهد. من در این سال‌ها آهنگ‌هایی مثل «امداد» را خوانده‌ام که بخشی از شعرش این است:

بگیر دست فتادگان را
به حکم وجدان
تو مهربان
شریک غم‌های دیگران شو
طبیب آلام خستگان شو، تبسمی بر لبی نشان

یا همین طور در ارتباط با تعاون تا امروز چندین کار خوانده‌ام. می‌خواهم بگویم اهل شعار نیستم و به آنچه می‌گویم خودم هم عمل می‌کنم. اگر لایق باشم همیشه خودم را به عنوان خواننده مردمی می‌دانم، چون تمام کارهایی که من در این سال‌ها خوانده‌ام برآمده از بطن جامعه و مردم بوده است. به همین دلیل همیشه خودم را جزئی از مردم می‌دانم و معتقدم که هنرمند باید به مردم احترام بگذارد، خلوص نیت داشته باشد و با آثاری که ارائه می‌دهد باری را از دوش مخاطب بردارد. دست‌کم درباره خودم می‌توانم بگویم تمام تلاشم این بوده که کارهایی از این جنس بخوانم. گاهی، بعضی به این مسأله اشاره می‌کنند که کارهای مناسبتی می‌خوانم، من هم در پاسخ می‌گویم؛ مگر مناسبتی خواندن چه اشکالی دارد؟ اگر یک هنرمند از خرمشهر بخواند، یا درمدح ائمه و درباره شخصیت‌های علمی، فرهنگی و هنری کاری ارائه دهد، مناسبتی است؟ همه زندگی مناسبت است، پس این مسأله اشکالی ندارد و من هم تا نفس دارم در این زمینه فعالیت می‌کنم.

سابق بر این مردم به هنرمند به چشم الگوی اجتماعی نگاه می‌کردند و اخلاق و کردار او را سرلوحه کار خود قرار می‌دادند اما مافیای حاکم در موسیقی با تبلیغ چهره‌سازی می‌کند که عملا الگوی مناسبی برای نسل جوان نیستند

به نقش اخلاق در موسیقی اشاره کردید. بعضی از هنرمندان معتقدند این مؤلفه در میان هنرمندان نسل جوان کمرنگ شده است. نظر شما چیست؟

متاسفانه در حال حاضر مافیایی در موسیقی به وجود آمده که پیش از هرچیز منافع مادی برایش در اولویت است. این مافیا عمدتا به انتخاب خوانندگان جوان می‌پردازد، با آنها قراردادهای طولانی‌مدت می‌بندد و اغلب این خوانندگان جوان هم که به سودای شهرت و ثروت به این عرصه آمده‌اند ناچارند در قید و بند این قرارداد بمانند. این مسأله به موسیقی امروز ما لطمه زیادی وارد کرده است. سابق بر این، مردم به یک هنرمند همیشه به چشم یک الگوی اجتماعی نگاه می‌کردند و اخلاق، کردار و منش آن هنرمند را سرلوحه کار خود قرار می‌دادند اما امروز مافیایی که در موسیقی حاکم است، روی بعضی از چهره‌ها سرمایه‌گذاری و تبلیغ می‌کند که عملا الگوی مناسبی برای نسل جوان نیستند. کما این‌که گاه روی بیلبوردهای شهری به چهره‌هایی در موسیقی پاپ برمی‌خوریم که ناآشنا هستند ولی هزینه هنگفتی صرف تبلیغات و معرفی آنها می‌شود. بله، این اتفاق در کشور ما افتاده است و متاسفم که بگویم تعداد تولید آثار کیفی در موسیقی روزبه‌روز درحال کاهش است. به‌واسطه غلبه تبلیغات، ذائقه بعضی از مخاطبان به این سمت و سو رفته است و خلأ موسیقی خوب باعث شده تا مردم به سمت این آثار گرایش پیدا کنند. امروز ما در شرایط حساس فرهنگی قرار داریم، حالا ممکن است بعضی، مسائل اقتصادی را مهم‌ترین دغدغه جامعه بدانند اما از نظر من فرهنگ مهم‌ترین مسأله است که جا دارد به آن توجه بیشتری شود. در واقع، ضرورت تولید آثار فاخر در زمینه موسیقی اصیل ایرانی امروز بیشتر از هر زمان دیگر احساس می‌شود، چرا که این آثار می‌توانند جایگزین موسیقی بی‌کیفیت و زودگذر شوند و مخاطب را در مسیر صحیحی قرار دهند.

خود شما از جمله هنرمندانی بوده‌اید که وقتی وارد موسیقی شدید به شهرت و پول فکر نمی‌کردید و به‌طور قطع، اهداف دیگری در ذهن داشتید. امروز بعضی از هنرمندان جوان به‌واسطه شهرت و دیده شدن به حیطه موسیقی می‌آیند. این مسأله را چقدر یک آسیب می‌بینید؟

شکی نیست که نقش رسانه‌ها و کارشناسان در این زمینه اهمیت زیادی دارد و می‌توانند به ریشه‌یابی این مسأله بپردازند. شهرت و مادیات نزد هنرمندان پیشکسوت دوران گذشته همیشه در درجات بعدی قرار داشته، به خصوص این‌که تاکید اصلی من همیشه برای اخلاق بوده است. شاید بتوان گفت یکی از دلایلی که آثار هنرمندان قدیمی هنوز هم نزد مخاطبان موسیقی ایرانی همچنان مورد توجه است به همین خاطر باشد.

در برهه‌ای از زمان سرود جایگاه خوبی داشت و آثار متعددی هم در این زمینه ساخته شد اما هرچه پیش آمدیم این شاخه از موسیقی کمرنگ شد؛ به نظر شما دلیلش چیست؟

در سال‌های ابتدایی وقوع پیروزی انقلاب، دگرگونی در تمام زمینه‌ها پیش آمد که طبیعی بود و این تحولات باعث شد تا هنرمندان در بستر انقلاب به ارائه اثر بپردازند. از حق هم نباید گذشت که در آن دهه هنرمندان با مشارکت و همدلی پای کار آمدند و آثاری با این مضمون ارائه کردند. کما این‌که درحال حاضر در همین آموزشگاهی که نشسته‌ایم و با یکدیگر گفت‌وگو می‌کنیم از اولین موسساتی بود که به ساخت کارهای انقلابی پرداخت. اما هرچه پیش آمدیم این قبیل کارها کمرنگ‌تر شد و چندان که اشاره کردم، ورود مافیای تهیه‌کنندگان موسیقی، هنر ما را به بیراهه برد و این قدر تبلیغات و هزینه کرده تا رفته رفته اغلب مخاطبان باورشان شده است که موسیقی خوب همین است که امروز می‌شنویم! من به عنوان یک مخاطب وقتی به این نوع موسیقی به اصطلاح پاپ گوش می‌دهم، می‌بینم که تمام آثار از ملودی گرفته تا شعر و دیگر عناصر شبیه هم شده است. البته نمی‌خواهم بگویم موسیقی پاپ بد است، تک‌وتوک کارهای خوبی هم در این ژانر ارائه می‌شود اما وقتی نگاه می‌کنیم می‌بینیم آثاری که با صدای بنان یا امثال او خوانده شد هنوز بعد از گذشت سال‌ها شنونده را به وجد می‌آورد و هنوز تازه است. واقعیت این است که اغلب آثار موسیقایی امروز در حوزه پاپ، باطن و محتوا ندارد و عمقی نیست و بیشتر هنرمندان این عرصه به فکر ظاهر از جمله مادیات هستند.

جای پرداختن به چه مضامینی در موسیقی امروز را خالی می‌بینید؟

بارها به این مسأله اشاره کرده‌ام که چرا نباید آثاری درباره مفاخر علمی ساخته شود. این غفلت درحالی اتفاق می‌افتد که پیشینه فرهنگی ما از این منظر درخشان و طولانی است. ما چهره‌های برجسته‌ای چون بوعلی سینا، فارابی، مولانا، حافظ، سعدی و... را داریم که می‌توانیم درباره آنها کارهای فاخر بسازیم و جوانان با شنیدن این آثار ترغیب شوند و بروند ببینند این شخصیت‌ها چه خدماتی انجام داده‌اند. یا همین طور جای ساخت آثاری درباره قهرمانان ملی و حماسی، سرداران بزرگی که در زمان جنگ شهید شدند و از کشور ما دفاع کردند، خالی است. با ساخت اثر درباره این شخصیت‌ها می‌شود به الگوسازی برای جوانان پرداخت. نمونه آن شهید آوینی است که به نظرم باید ده‌ها کار درباره او ساخته می‌شد اما نشده است. چه بخواهیم و چه نخواهیم، موسیقی همواره یکی از هنرهای تاثیرگذار به شمار می‌رود و تنها صداست که باقی خواهد ماند. همان طور که نقش موسیقی روی یک فیلم تاثیرگذار است؛ هنوز موسیقی‌ای که استاد فرهاد فخرالدینی برای سریال «امام علی»(ع) ساخت در گوش مردم ماندگار و خاطره‌انگیز است. ازاینها گذشته، موسیقی آکاپلا (بدون ساز) می‌تواند با اقبال خوبی از سوی مردم مواجه شود. یکی از هنرمندانی که در این زمینه قدم‌های موثری در این سال‌ها برداشته، هادی آرزم بوده است که برای این نوع موسیقی زحمت زیادی کشیده است. ولی به آن شکلی که باید، در این زمینه کمتر کار کرده‌ایم.

چرا شما در سال‌های اخیر کنسرت برگزار نمی‌کنید و آثاری که ارائه می‌دهید بیشتر در قالب تک‌آهنگ است؟

من برای برگزاری کنسرت آماده‌ام ولی واقعیت این است که به امثال من میدان داده نمی‌شود. یا گاهی با بهانه‌هایی مواجه می‌شوم که می‌گویند در فلان شهر برای برگزاری کنسرت ممانعت صورت می‌گیرد. دلم می‌خواهد شرایطی فراهم می‌شد و می‌توانستم آهنگ «خجسته باد این پیروزی» را که در قالب بیات ترک است با ارکستر سمفونیک تهران اجرا می‌کردم. البته در سال‌های اخیر در زمانی که آقای فریدون شهبازیان رهبری این ارکستر را به عهده داشتند، پیشنهاداتی در این زمینه ارائه کردم ولی تا امروز این مسأله محقق نشده است. یا می‌شود به مناسبت سالروز آزادسازی خرمشهر در روز سوم خردادماه، کنسرتی برگزار شود و مردم هم مطمئنا استقبال خواهند کرد. در سال‌های گذشته آهنگ «دریغا» را در تالار وحدت به رهبری آقای سنجری اجرا کردیم که با استقبال زیادی از سوی مخاطبان رو به رو شد. به هرحال کارهای حماسی کمتر ارکسترال شده است، چرا که همان مافیا نمی‌گذارد و می‌خواهد بیشتر موسیقی پاپ بر جامعه غالب باشد. موسیقی اصیل ایرانی، امروز مهجور مانده و هنرمندان درجه یک این ژانر گوشه‌نشین شده‌اند. به بیان ساده‌تر، در این سال‌ها، کنسرت‌های موسیقی سنتی در مقایسه با موسیقی پاپ، نسبت ۱۰ به ۹۰ یا ۵ به ۹۵ را پیدا کرده و موسیقی فاخر در کشور ما مظلوم واقع شده است.

وسخن آخر؟

جای آن است که به فرهنگ اصیل مان بیشتر از گذشته توجه کنیم؛ به خصوص این‌که تجربه اجرای آثار فاخر این نکته را اثبات کرده است که مردم به موسیقی ایرانی علاقه زیادی دارند، درنتیجه ضرورت دارد زمینه برای فعالیت این نوع موسیقی بیشتر فراهم شود.

برش

عملیات «وعده صادق» مطالبه عمومی جامعه

مهم‌ترین وظیفه هرکشوری دفاع از تمامیت ارضی است. طبعا وقتی به کنسولگری ایران حمله می‌شود ما نیز به دفاع می‌پردازیم، همان طور که در قوانین عرف بین‌الملل چنین اقداماتی باید با پاسخ کوبنده توام باشد. از این‌رو عملیات «وعده صادق» مطالبه عمومی جامعه به شمار می‌رود. من نیز طی ماه‌های اخیر قطعه فلسطین را با چنین رویکردی ارائه کرده‌ام.

نگاه

در نشست تخصصی آسیب‌شناسی موسیقی مطرح شد

گلایه از هنرمندان موسیقی در برابر عملیات «وعده صادق»

همزمان با هفته هنر انقلاب نشست تخصصی آسیب‌شناسی موسیقی در سال‌های پس از پیروزی انقلاب اسلامی ۲۸ فروردین به میزبانی مرکز موسیقی حوزه هنری انقلاب اسلامی و سخنرانی مسعود کوثری و رضا مهدوی در سالن جلسات اندیشکده ادبیات پایداری برگزار شد. مسعود کوثری، استاد دانشگاه تهران در ابتدای این نشست که با کارشناسی و اجرای پدرام جوادزاده برگزار شد، ضمن ارائه توضیحاتی از وضعیت موسیقی پیش از پیروزی انقلاب اسلامی گفت: متاسفانه بازار اقتصادی و سیاست‌های هنری برخی دولت‌ها پس از پیروزی انقلاب اسلامی چندان پر رونق نبوده و بسیاری از مدیران در این زمینه مقصرند. ما در مدیریت موسیقی ایران نتوانستیم به اقتصاد موسیقی سر و سامان دهیم و به دلیل همین اقتصاد کوچک، بسیاری از استعدادها فرصت بروز ندارند. ما در موسیقی مهاجرت پنهان نیز زیاد داریم که گاهی برخی هنرمندان ما مجبور می‌شوند مهاجرت کنند و ترک وطن را بپذیرند. رضا مهدوی، آهنگساز، مدرس، نوازنده و مدیر اسبق مرکز موسیقی حوزه هنری انقلاب اسلامی نیز در ابتدای صحبت‌های خود با اشاره به حمله تنبیهی جمهوری اسلامی ایران گفت: موسیقیدان در واکنش اخیر نظام باید کار خودش را نشان دهد؛ چرا الان هنرمند ما در سکوت است؟ اگر هنرمندان مثل نظامی‌ها جواب دندان‌شکن ندهند، قافیه را باخته‌اند؛ منظورم واکنشی است که مثل شهید آوینی کار ستان کند. مطمئنم اگر شهید آوینی زنده بود این وضعیت را برنمی‌تابید چون این شهید بزرگوار واقعا موسیقی‌شناس بود. این هنرمند در بخش دیگری از سخنانش گفت: ما دهه ۶۰ پرباری برای موسیقی بعد از انقلاب اسلامی داشتیم. چهره‌هایی آمدند و جانانه با وجود محدودیت‌ها کار کردند، با این‌که عده‌ای محدودیت‌ها را برنتابیدند و رفتند و برخی خودی‌ها که از بیگانه بدترند، بی‌مهری کردند. به عنوان مثال جناب استاد میرزاده نابغه موسیقی بود. این هنرمند بیش از ۷۰ درصد از آثار مرتبط با موسیقی جنگ و انقلاب را تنظیم کرد اما متاسفانه هیچ وقت اسمش نیامد و حقوقی هم نمی‌گرفت و چه بد که هیچ وقت هم از او تجلیل نشد. از سوی دیگر مرحوم اسفندیار قره‌باغی هم قبل از انقلاب قرار بود در ایتالیا اپرا بخواند اما چون انقلابی بود، ماند و غیر از سودهای انقلابی هیچ اثر دیگری نخواند و چه بد که از این هنرمند هیچ‌وقت در جشنواره فجر تجلیل نشد. به نظرم این بی‌مهری‌ها باعث شد، بعد از دهه ۷۰ مسیر را گم کنیم.

مسعود کوثری در ادامه این نشست درباره حذف گونه‌های مختلف موسیقی پس از پیروزی انقلاب اسلامی مبتنی بر سلیقه موسیقایی مرکز حفظ و اشاعه موسیقی ایرانی گفت: یک نگاه موزه‌ای در بنیان‌گذاران مرکز حفظ و اشاعه وجود داشت که آنها به شدت روی این موضوع تمرکز داشتند که موسیقی مد نظر آنها باید باقی بماند و تغییری هم نکند. در مرکز حفظ و اشاعه موسیقی ایرانی نگاه خانقاهی و روحیه اهل اخوتی وجود داشت که باعث خروج هنرمندان شد. رضا مهدوی نیز با اشاره به عقب‌ماندگی موسیقی در زمینه موسیقی پاپ بیان کرد: در اواخر دهه ۷۰ شاهد اتفاقاتی بودیم که صدای خوانندگانش به نوعی کاور خوانندگان لس‌آنجلسی بود و این موضوعی بود که موجب عدم پیشرفت ما در موسیقی پاپ شد. از سوی دیگر ما در حوزه تربیت نسل جوان موسیقی پاپ غافل ماندیم و این نسل میانی ما بود که وارد جریان اصلی موسیقی پاپ شد. این در حالی است که ناکارآمدی مدیریتی و بدسلیقگی در این زمینه موجب ظهور و بروز اتفاقاتی شد که می‌بایست روی این موضوع هم تمرکزی داشته باشیم.

صحنه

۱۵۶۶ کنسرت طی ۳ ماه

دفتر موسیقی معاونت هنری، آمار صدور مجوزهای سه ماه پایانی سال ۱۴۰۲ را اعلام کرد.

در دی‌ماه ۱۴۰۲، مجوز ۲۵۰ اجرای صحنه‌ای با ۵۶۲ بار اجرا، ۲۸ آلبوم موسیقی، دو آلبوم تصویری موسیقی، ۳۸۲ تک‌آهنگ، یک گروه اعزامی به خارج از کشور، یک اجرا از گروه خارجی در داخل کشور، ۱۹ نماآهنگ، یک کتاب گویا و هشت مرکز تولید و تکثیر آثار صوتی و تصویری (اعم از تأسیس و تمدید) صادر شده است.

در بهمن‌ماه ۱۴۰۲، مجوز ۲۸۰ اجرای صحنه‌ای با ۶۵۰ بار اجرا، ۲۹ آلبوم موسیقی، ۱۳ آلبوم تصویری، ۳۵۲ تک‌آهنگ و ۱۳ نماآهنگ صادر شده است.

در اسفند ۱۴۰۲ نیز مجوز ۱۷۶ اجرای صحنه‌ای موسیقی با ۳۵۴ بار اجرا، ۴۳ آلبوم موسیقی، دو آلبوم تصویری موسیقی، ۴۰۳ تک‌آهنگ، اعزام پنج گروه به خارج از کشور، ۲۰ نماآهنگ و هفت مرکز تولید و تکثیر آثار صوتی و تصویری (اعم از تأسیس و تمدید) صادر شده است.

یادمان

بزرگداشت مصطفی کمال پورتراب در انجمن مفاخر

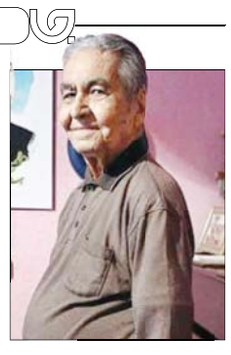

آیین بزرگداشت استاد مصطفی کمال پورتراب پژوهشگر، مولف و استاد فرهیخته موسیقی به همت انجمن آثار و مفاخر فرهنگی در تالار اجتماعات شهید مطهری(ره) انجمن برگزار شد. در آیینی که عصر روز گذشته برگزار شد، جمعی از پژوهشگران و استادان برجسته موسیقی کشور درباره جایگاه و اهمیت این استاد فقید در سپهر هنری و موسیقایی ایران به ایراد سخن پرداختند. مرحوم مصطفی کمال پورتراب سال ۱۳۰۳ در تهران به دنیا آمد. او پس از آموختن مقدمات موسیقی در سال ۱۳۱۸ وارد دوره شش ساله متوسطه هنرستان عالی موسیقی شد. وی بعدها و در سال ۱۳۴۶ به منظور تحقیقاتی در زمینه موسیقی، راهی فرانسه شد، پس از چند ماه به ایران بازگشت و حدود چهار سال از تجربیات کریستین داوید در آهنگسازی استفاده کرد. پورتراب در تدوین نخستین کتاب درسی با تئوری موسیقی ایرانی که هم‌اینک در هنرستان‌های ایران تدریس می‌شود، سهمی جدی داشت. از آثار مکتوب او می‌توان به آثاری چون تئوری موسیقی، مبانی آهنگسازی، تجزیه و تحلیل موسیقی برای جوانان (ترجمه اثر لئونارد برناشتاین از انگلیسی)، حل المسائل تئوری (ترجمه اثر پرتسولی از ایتالیایی)، هارمونی مدرن (ترجمه اثر ایگل فیلد هال از انگلیسی) و... اشاره کرد.

نماآهنگ

فصل همدلی با صدای قاسم افشار

نماآهنگ «فصل همدلی» به مناسبت ۲۹ فروردین، روز ارتش جمهوری اسلامی ایران و حماسه‌آفرینی‌های نیروی زمینی ارتش منتشر شد. این اثر به آهنگسازی محمدرضا چراغعلی، با صدای قاسم افشار و شعری از ندا شامحمدی و تدوین علیرضا مرادعلی بیگی در معاونت فرهنگی و تبلیغات سازمان عقیدتی، سیاسی ارتش (اداره هنری و سینمایی) تهیه و منتشر شده است.

کیوآرکد را اسکن کنید